

Historické školní budovy Karlovarského kraje

- Karlovarský kraj, rozkládající se v západním výběžku Čech, patří k oblastem s bohatou a vrstevnatou historií školství. Školní budovy zde odrážejí nejen architektonické styly své doby, ale také proměny společnosti, jazykovou a národnostní pestrost regionu. Od 19. století až do roku 1945 se zde vystřídaly různé školní systémy – habsburský, československý i německý – a každé období zanechalo v krajské architektuře své stopy.
- Základy veřejného školství v regionu byly položeny po vydání školských reforem Marie Terezie a Josefa II. v 18. století. První školy fungovaly často v provizorních prostorách – v domech učitelů, farních budovách či pronajatých sálech. Teprve během 19. století začala města a obce stavět samostatné školní budovy, které se staly symbolem vzdělanosti a občanské prestiže. Většina z nich vznikala podle jednotných vzorových plánů, často v duchu klasicismu a později novorenesance. Typickým příkladem této doby je Kamenná škola v Aši (1890), rozlehlá dvoupatrová budova s pravidelnou fasádou, která sloužila jako chlapecká a dívčí škola. Podobně i menší obce jako Luby, Kynšperk či Hranice u Aše stavěly své vlastní školy v poslední třetině 19. století.
- V období okolo roku 1900 se školství stalo jednou z priorit městské samosprávy. Cheb, tehdy významné správní a kulturní centrum, otevřel v roce 1902 „novou školu“ v Karlově ulici, stavbu v novogotickém stylu, která dodnes slouží svému účelu. Z téže doby pochází i řada menších obecných škol, jejichž architektura kombinuje historizující a secesní prvky. Školy z přelomu století často vynikají kvalitou zpracování – velká okna, prostorné třídy, tělocvičny a učitelské byty byly standardem. Budovy se stavěly z místního kamene a cihel, s důrazem na estetiku a trvanlivost. Škola se stala dominantou obce i centrem společenského života.
- Vznik Československa v roce 1918 přinesl rozvoj českého školství v převážně německém pohraničí. Nové české školy vznikaly často v novostavbách nebo v adaptovaných budovách, přičemž architektura se posunula směrem k funkcionalismu a moderně. Významným příkladem je Základní škola Jih v Mariánských Lázních, otevřená roku 1923. Byla jednou z prvních českých škol ve městě, které do té doby mělo převážně německé obyvatelstvo. Podobné příběhy se odehrály v řadě dalších měst – ve Sokolově, Ostrově i Karlových Varech.
- V této době působil také architekt Rudolf Wels, rodák ze Sokolova, který navrhoval řadu veřejných budov včetně škol. Jeho projekty, například v Sokolově (1925–1926), ukazují spojení moderní funkčnosti s jednoduchou estetikou. Meziválečné období přineslo změnu stylu i myšlení. Školy měly být světlé, hygienické a účelné. Objevily se novinky jako tělocvičny, laboratoře a dílny. Stavby byly koncipovány s ohledem na zdraví dětí – dostatek světla, vzduchu i prostoru.
- V Karlových Varech vznikl například areál uměleckoprůmyslové školy, jehož historická část pochází právě z tohoto období. Meziválečné školy se často nesly v duchu střídmé moderny – prosté fasády, ploché střechy a funkční dispozice. Období okupace a války znamenalo útlum nové výstavby. České školy byly často uzavírány nebo germanizovány, některé sloužily jako ubytovny či lazarety. Přesto mnohé historické budovy přežily válku bez větší újmy a po roce 1945 se staly základem obnovy školské sítě v pohraničí. Do dnešních dnů se v Karlovarském kraji zachovala řada školních budov z doby před rokem 1945. Mnohé z nich jsou dodnes využívány ke svému původnímu účelu – vzdělávání. Jejich architektura nese historickou hodnotu i kulturní význam, představují totiž svědectví o vývoji společnosti, vzdělávání i identity regionu.

Seznam historických školních budov (54)

Aš (3)

Bečov nad Teplou (2)

Dalovice (2)

Doupov

Hazlov

Horní Slavkov

Hranice

Cheb (9)

Chodov (2)

Jáchymov

Karlovy Vary (7)

Kraslice

Kynšperk nad Ohří (2)

Loket (2)

Luby

Mariánské Lázně (3)

Nejdek

Nové Sedlo

Oloví

Ostrov

Plesná

Přebuz

Skalná

Sokolov (3)

Svatava

Teplá (2)

Toužim

Žlutice

Základní škola

Aš, Kamenná 152/2
1890

Základní škola

Aš, Hlávková 26
1911

Základní škola a střední škola

Aš, Studentská 1612/13
okolo 1900

Základní umělecká škola Josefa Labitzkého

Bečov nad Teplou, Školní 338
1901

Základní škola

Bečov nad Teplou, Školní 152
1879

Střední zemědělská škola (Starý zámek)

Dalovice, Hlavní 27/1
1. pol. 16. stol.

Střední škola logistická (Nový zámek)

Dalovice, Hlavní 114/29
1875

Klášter s gymnáziem

Doupov
1660-1670

Základní a mateřská škola

Hazlov 119
okolo 1910

Školní budova

Horní Slavkov, Školní nám. 214
renesanční budova (po r. 1500)

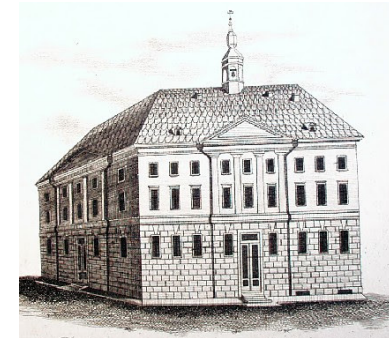
Německá škola

Hranice, Husova 414
1881

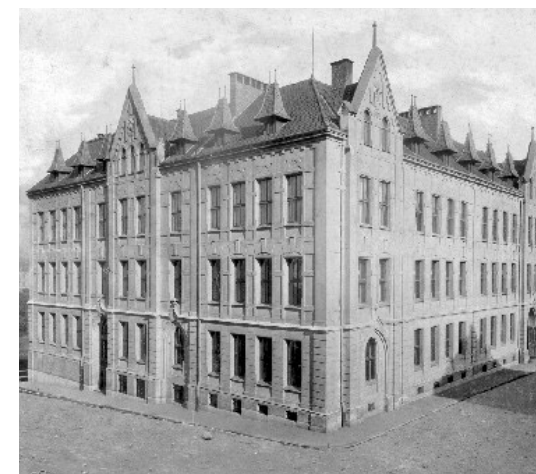
Gymnasium

Cheb, Kostelní nám. 185/14
1830

Nová škola

Cheb, Karlova 392/17
1902

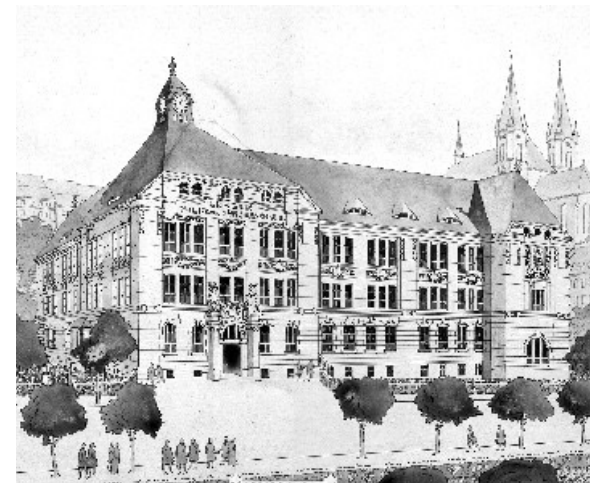
Lesnická škola

Cheb, Baltazara Neumanna 522/12
1911

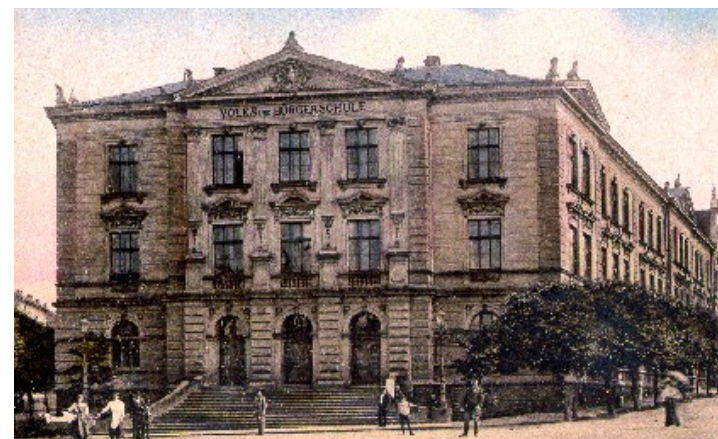
Škola v Komenského sadech

Cheb, Komenského 617/29
1910

Škola u Horní Brány

Cheb, Májová 252/14
1892

Česká škola

Cheb, Májová 1718/68
1924

 ISŠ Cheb
příspěvková organizace

 ZEMĚDĚLSKÁ ŠKOLA

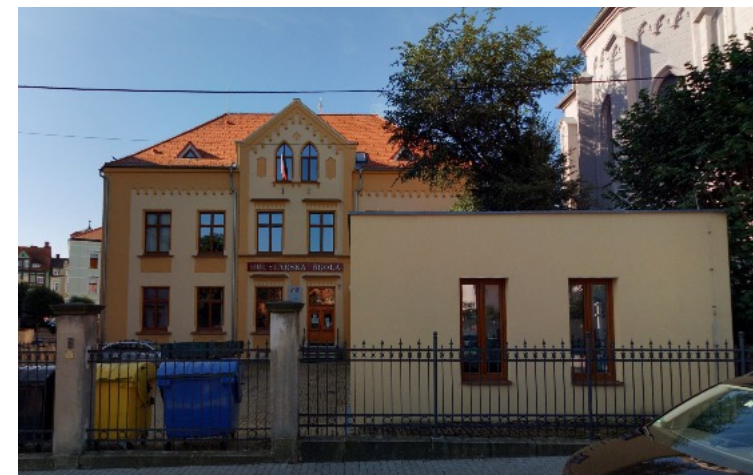

Státní odborná škola výroby hudebních nástrojů

Cheb, Obrněné brigády 603/26
1911

 ISŠ Cheb
příspěvková organizace

 HOUSLAŘSKÁ ŠKOLA

Škola Milosrdných sester

Cheb, Hradební 52/14
1874

Ústřední škola (Rudolfinum)

Cheb, mezi ulicemi Schillerring, Opitzstraße a Schanzstraße (dnes Komenského, Sládkova a Májová)
1875/1999 zbourána

Dívčí obecná škola

Chodov, Komenského 273
1911

Měšťanská škola

Chodov, Dukelských hrdinů 338
1897

Škola císaře Františka Josefa

Jáchymov, tř. Dukelských hrdinů 657
1898

Střední uměleckoprůmyslová škola

SPŠKV

Karlovy Vary, nám. 17. listopadu 710/12
1924

Základní škola

Karlovy Vary, Moskevská 1117/25
1904

Mateřská škola

Karlovy Vary, Na Vyhlídce 93/50
1889

Základní škola

Karlovy Vary, Libušina 1032/31
1897

Základní škola jazyků Karlovy Vary,
příspěvková organizace

Střední zdravotnická škola

Karlovy Vary, Poděbradská 1247/2

Střední škola stravování

Karlovy Vary, Ondřejská 1122/56
1913

Obchodní akademie

Karlovy Vary, Bezručova 1312/17
1929

Volksschule

Kraslice, Dukelská 1122/53
1906

Základní škola

Kynšperk nad Ohří, Jana A. Komenského 540
1902

Odborná škola pro umělecké truhlářství

Kynšperk nad Ohří, Školní 764
1933

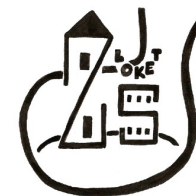

Střední škola
Živnostenská
Sokolov,
příspěvková organizace

Základní škola

Loket, Radniční 314/8 (Školní družina)
kolem 1900

Střední průmyslová škola

Loket, T. G. Masaryka 18/62 (Domov mládeže), T. G. Masaryka 73/3

Základní škola

Luby, Masarykova 195
1902

Gymnázium a obchodní akademie

Mariánské Lázně, Komenského 449/2
1928

Hotelová škola

Mariánské Lázně, Komenského 449/2
1928

Státní česká škola

Mariánské Lázně, Komenského 459/1
1923

Základní škola

Nejdek, nám. Karla IV. 423
před 1919

Základní škola

Nové Sedlo, Masarykova 217
1931

Základní škola

Oloví, Masarykova 217
1896

Základní škola a mateřská škola
Oloví

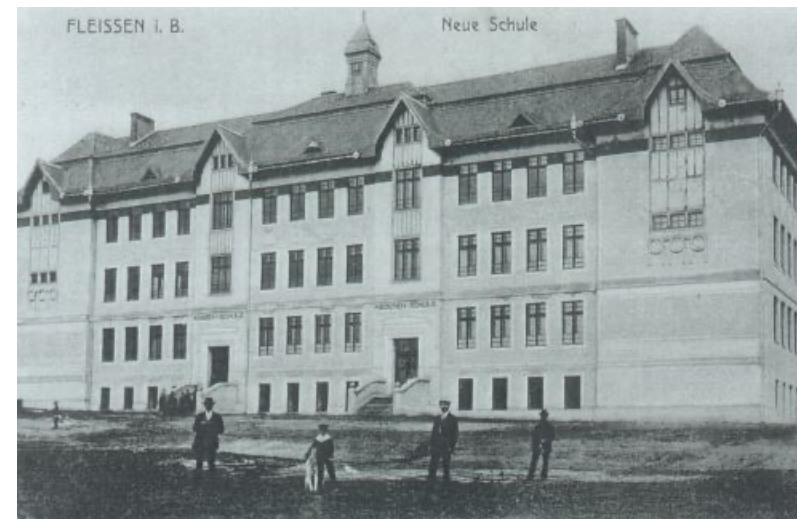
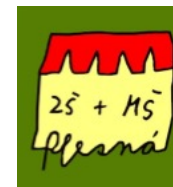
Střední průmyslová škola strojnická

Ostrov, Jáchymovská 1
přelom 15. a 16. stol. (zámek)

Základní škola

Plesná, Školní 254
1910

Základní škola

Přebuz 6

fungovala do 1985

Základní škola

Skalná, Sportovní 260
1891

Iní budova ve 20. letech 20. stol.

Česká obecná a měšťanská škola

Sokolov, Komenského 759
1926

Centrální škola

Sokolov, Rokycanova 258
1894

Gymnasium

Sokolov, Žákovská 716
1925

Základní škola

Svatava, Pohraniční stráže 81
1859

Malotřídní škola

Teplá – Klášter, Teplá 16
1912

Latinská škola

Masarykovo nám. 143, Teplá
1574

Gemeinde- und Bürgerschule

Toužim, Plzeňská 330
1923

Střední lesnická škola

Žlutice, Žižkov 345
1927

